

kiadás: 1925. december 5. Szombat

Kiadvány: Csak Kolozsvár, P. P. (Brassó) 3181

Szerkesztő: Dr. Ramasetter Róbert

Kiadóhivat: I. Disz. ér. 2. II. 8.

Budapest

KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK Romániában

Égész évre — — 850
 Félévre — — 480
 Negyedévre — — 240
 Egy hónapra — — 85
 Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 le
 Bukarestben — — 5

Csehszlovákiában

Egy hónapra — — 35
 Egy szám — — 1-50

1925 december 5 Szombat

Csaj-Kolozsvár ★ VIII. évfolyam ★ 278 szám

5686. Kiszlev 18

Erdély zsidóságához!

Midőn a Keren Hajjeszód első ízben szólította fel Erdély zsidóságát Palesztina újjáépítésének munkájában való részvételre, az volt a cél, hogy annak az egyesítő gondolatnak, amelyet Palesztina kisugároz, az itt élő zsidóságot is részesévé tegyünk. Bár kezdetben az anyagi teljesítmények alatta maradtak annak az eszmei értéknek, amelyet a közös munkába való bekapcsolódás jelent, a hívó szó mégis visszhangra talált. Az eszme barátainak száma állandóan szaporodott és az anyagi teljesítmények is fokozódtak.

A zsidó Palesztina gyors ütemben épül. Míg 1922-ben havonta mindössze ötszázan vándorolhattak be az országba, ma a bevándorlók száma a havi háromszázat is meghaladja. Míg az előző években a kismértékű bevándorlás ellenére is munkanélküliség uralkodott, addig most a gazdasági fejlődés lehetővé teszi, hogy majdnem minden produktív munkát végző bevándorlót elhelyezzünk. Palesztina ma, amikor az egész világ elzárja előttünk kapuit, a zsidóság egyedüli bevándorló országa.

Az Erec Jiszráél utáni vágy állandóan erősödik és fokozódni fog még akkor is, ha sikerül majd a galutban élő zsidóság sorsát annak egészségesebb gazdasági rétegződése révén megjavítani.

Szilárd meggyőződésünk, hogy Palesztinának zsidó munkával való újjáépítése ma a zsidó közösségnek legfontosabb feladata.

A zsidó nép legértékesebb elemeinek színéjére, mely egy benső vágy sугallatát követve, tódul Erec Jiszráél felé, biztosítéka annak, hogy ott népünk egy új szellemi és kulturális fejlődése előtt állunk, mely bizonyosságul fog szolgálni a világ előtt, hogy a zsidó nép épűgy, mint régen, magas szellemi és erkölcsi nívón áll.

A zsidó Palesztina újjáépítésének alapja az agrár- és a mezőgazdaság lehet. Mindaz, amit a föld termékenyítő tetele, a folyók szabályozása és az ország gazdasági talpraállítása érdekében teszünk, mind egy nagy célt szolgálnak: a zsidó szellem és a zsidó élet reneszanszát.

A gazdasági alépítést, mely az élő héber nyelv fejlődését biztosítja, egy mintaszerű héber iskola rendszer egészíti ki, melynek koronája a közelmúltban felavatott héber egyetem.

A Keren Hajjeszód munkája nemcsak az újjáépítéshez szükséges anyagi eszközök előteremtését célozza, hanem feladata szüntelenül kihangsúlyozni az új zsidó Palesztinának az ősszidóságra és az egész emberiségre kiható nagy jelentőségét.

Mind ezek alapján az erdélyi Keren Hajjeszód fizetők konferenciája kötelességének tartja Erdély egész zsidóságának figyelmét ismételtelen felhívni arra a munkára, amelyet Palesztinában véteink az egész zsidóság érdekében, az egész zsidóság támogatásával végeznek.

A konferencia meg van győződve arról, hogy Erdély zsidósága is tudatában van a reálháruló kötelességeknek és azoknak teljesítésében nem fog elmaradni a többi országok zsidósága mögött.

Erdély minden egyes zsidójához szól hívó szavunk!

A Keren Hajjeszód nem politikai, nem pártkérdés és nem az egyes csoportok vagy pártok, hanem minden zsidónak közös ügye. Azok az eredmények, amelyeket a Palesztinát építő zsidóság, a világ népeinek bíráló szemével előtt már eddig is elért, egyaránt értékesek minden zsidóra, legyen annak politikai vagy vallási meggyőződése bárminő.

A Keren Hajjeszód nem foglalkozik politikával, a Keren Hajjeszód nem szolgál pártérdekeket, célja csak egy: építeni, építeni.

Erre a munkára hívunk fel benneteket Erdély zsidósága, áldozatok és dolgozások az új zsidó Palesztináért!

A Keren Hajjeszód erdélyi országos kuratóriuma.

Bürger Albert elnök.
 Dr. Deutsch Mór Lugoj, dr. Fischer Tivadar Cluj, Nussbaum Sámuel Oradea-Mare, dr. Steiner Pál Cluj, Tótisz Rezső Timisoara, társelnökök.

Dr. Balázs Endre, Bergner Dezső, Biró Andor, dr. Darvas Simon, Giszkalay János, dr. Hamburg József, dr. Jacobi Emil, dr. Kertész Jenő, Klínger József, dr. Kohn Hillel, dr. Neufeld Mihály, dr. Neumann Vilmos, Öhlbaum Etus, dr. Pollák Sándor, Senrensiab Hermann, dr. Schönberger Menasse, Waldner Mór, Weisz Mendel, dr. Szőnyi Géza főtákkár, Löbl Lajos titkár Cluj, a központi munkabizottság tagjai.

Engel Oszkár Tg. Mures, dr. Reiter Artur Cluj, Sebesi Izó Brasov, az ellenőrzőbizottság tagjai.
 Dr. Bárdos Imre Oradea-Mare, Bermann

Leó Toplita-Romana, Dux Mór Dej, Fischer Béla Timisoara, dr. Fischer József Cluj, Fuchs Nándor Alba Julia, dr. Fránkl Nándor Lugoj, Goldfinger Adolf Brasov, dr. Halberg Gyula Bisrita, Izsák Elemér Tg. Mures, Kahán N. Samu Sighetul Marmatiei, Katzer Jakab Tg. Mures, dr. Klein Miksa Cluj, Kalmár József Arad, Kasztner Mór Reghinul Sasesc, dr. Leitner Fülöp Cluj, Leopold Zsigmond Arad, Löffler Béla Timisoara, Maron Béla Aiud, Mittelmann Jakab Oradea-Mare, dr. Marton Ernő Cluj, dr. Markovits Ignác Oradea-Mare, dr. Mátyás Lázár Sibiu, Molnár Jakab Cluj, dr. Róth Ernő Caransebes, Rothbart Jakab Timisoara, Reich József Oradea-Mare, Schwartz Jakab Cluj, dr. Segall Zsigmond Sibiu, Stern Lipót Brasov, dr. Stern Ödön Oradea-Mare, Stern Fischl Sighetul Marmatiei, Schulz Arnold Timisoara, Rados Mór Cluj, Szegő Ernő Déva, Székely Viktor Cluj, dr. Vértés Adolf Timisoara, dr. Weisz Sándor Cluj, dr. Weil Adolf Timisoara, Wolster Kálmán Tg. Mures a választmány tagjai.

Ma mond le a német kormány

Megingott az új francia pénzügyminiszter helyzete

(Berlin, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány szombat délutánra összehívta a minisztertanácsot. A minisztertanács egyetlen tárgya a kormány lemondása. Bizonyosra veszik, hogy Hindenburg elnök újra Luthert fogja megbízni kormányalakítással. Valószínűnek tartják, hogy az új kormány bal felé fog orientálódni s így a szocialistáknak lehetővé fogja tenni, hogy jóindulatú semlegességgel nézzék a kormány működését.

Paris, december 4. Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Loucheurnak, az új pénzügyminiszternek, állása már is megrendült, annak ellenére, hogy pénzügyi javas-

latait elfogadták. A kamara tegnapi ülésén Dastagnet képviselő a hadinyereségadó ügyében interpellálta meg a pénzügyminisztert, ahinek erre vonatkozó válasza nem tudta a rossz hangulatot eloszlatni. Amikor tárcát váltalt Loucheur, kijelentette, hogy a hadinyereségből befolyt összegeket az akkori pénzügyminiszternek visszaadta. A pénzügyminiszternek ezt a kijelentését ma több párisi lap nyíltan valótlannak jelenti ki. Politikai körökben tudni vélik, hogy Briand már legközelebb elejti Loucheurt, ahinek bukása után Pistrít, vagy Marchallt jelölik pénzügyminiszternek.

Jorga deklarációban bélyegzi meg a magánoktatási törvényt

A kultuszminiszter most is azt állítja, hogy a zsidóság nem nemzeti kisebbség. Megkezdődött a költségvetési vita

(Bucuresti-Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma éjjeli ülésen folytatták a közoktatásügyi javaslat vitáját. Zirelsohn beszarabiai rabbi hatalmas beszédében kérte, hogy respektálják a zsidóknál is az anyanyelvet, amint részben respektálják a többi kisebbségeknél ezt a jogot.

Anghelescu: A zsidók nem nemzeti kisebbség.

Bocu Sever: Magyarországon maguk a zsidók kérték, hogy ne tekintsék őket kisebbségnek.

Zirelsohn: Anghelescu javaslata veszélyezteti az egész ország kisebbség iskoláit. Kétezer ilyen iskola van, melyekkel Anghelescunak nem volna szabad kénye kedve szerint elbánni.

Garboviceanu előadó, Orleanu képviselő és Zirelsohn között incidens keletkezik. Zirelsohn befejezésül követeli a törvényjavaslat 37. cikkének módosítását olyanképen, hogy a zsidó kisebbségnek jogában áll a jiddis és héber nyelvet használni iskoláiban.

Pora liberális képviselő beszél azután, aki elismeri, hogy

a kisebbségeknek jogukban áll jogaikat követelni,

de ugyanakkor a kormánynak is meg kell tenni kötelességét az állam érdekeinek megfelelően. Anghelescu miniszter is így fogta fel szerepét, amikor értekezletre hívta össze a kisebbségek képviselőit a javaslat megbeszélésére. A miniszter tudomásukra adta, hogy figyelembe veszi

kívánásaikat. Ma tehát az a helyzet, hogy a kisebbségek kívánalmait a javaslat részletes vitájánál fogják indítvány alapján beterjesztetni. Beszédét azzal fejezte be,

reméli, hogy a javaslat a kisebbségek és a románság megértésére fog vezetni.

Az a kisebbségi értekezlet, amit Duca hívott össze, tegnap délután folyt le a kamara folyosóján. Hans Ottó Róth precizen körvonalozott felételeket terjesztett Anghelescu elé.

Sándor József bemutatta Ducának azt a jegyzőkönyvet, amelyet azon az értekezleten vettek fel, amelyen a kisebbségi egyházak kiküldöttei, közöttük Majláth Gusztáv is, résztvettek a minisztérium kiküldötteivel egyetemben. Ezen az értekezleten írásba foglalták az engedményeket, illetve módosításokat.

Duca külügyminiszter tudomásul vette a megbeszéléseket és kijelentette, hogy

a javaslat vitájánál fogják a módosításokat belefoglalni.

A kamara ülésén a magánoktatásról szóló javaslat vitája alkalmával Jorga az egyesült ellenzék nevében nyilatkozatot olvas fel, melyben rosszalását fejezi ki a javaslattal szemben.

Ma délután megkezdődött a költségvetés vitája, melyhez elsőnek Mirzo parasztpárti képviselő szól hozzá. Két órán keresztül kritizálja a költségvetést. Beszéde nyugodtan folyt le, minden különösebb incidens nélkül.

csak

ciók.

pbak. 70.

magának nek, hang al, ha é szerzi be, alkatrészt.

A vevők gyár meg- got a leg-

7.

lyanak zéke.

ány..	50
.....	50
.....	60
kötte)	260
.....	320
ujtani	110
.....	20
.....	100
.....	65
.....	45
.....	45
.....	110
ste ..	80
.....	170
ása ..	330
ten ..	220
.....	200
.....	90
.....	176
.....	100
.....	220
.....	400
.....	184
.....	240
.....	200
.....	60
.....	60
.....	110
.....	264
izikája	170
.....	80
.....	180
.....	135
.....	80
.....	330
.....	150
.....	100
.....	160
.....	132
.....	170
.....	20
.....	528
.....	200
.....	110
.....	460
.....	275
.....	60
.....	60
.....	308
.....	110
.....	200
.....	80
.....	100

FÓRUM

Helyet adunk alábbi hozzászólásnak, mert témája az utóbbi évek egyik leg-többet vitatott kérdése. Alábbi cikk zsidó szempontból igyekszik a növényi táplálkozás jó hatásaira rámutatni.

Néhány szó a régi és új bicsérdyizmusról

Olvasom a lapokban, hogy egy műasztalos velahol Székelyföldön tüdőbajában meghalt. Nevezetes halálában az, hogy betegsége ellen már nyolc hónapja Bicsérdy Béla féle ételt kísérletezett. A lapok nem kárhoztatják ezuttal Bicsérdyt, de már a név megemlítése ebben a vonatkozásban állásfoglalás a bicsérdyizmus ellen.

Sietek kijelenteni, hogy én sem akarom védeni Bicsérdy Bélát. Rámutatni szeretnék arra az életrendre, amelyet könyvében hirdet és amellyel egész Erdély és ahogy az utódállamok bajaiból látom, Jagoszlávia és Csehszlovákia is tele van. Ezt pedig minden propagandisztikus aláfestés mellőzésével szeretném kihozni.

A könyv címét „A halál legyőzése” Bicsérdy Béla nem szerencsésen választotta meg. Nem a halál legyőzését hirdeti a könyve, legalább is első sorban nem azt, hanem a szervezet sok haszontalan kórokozójának legyőzését. Ő a természet erejét hirdeti, főleg azt az erőt, amely képes fölvetni a harcot a lesben álló betegségek ördögeivel. A természet erejét a táplálkozásban, a légtérben, a mozgásban, a munkateljesítmény ökonómiajában keresi és minthogy inkább intuitív ember, mint tudós, sok olyan megállapítása van, ami a zsenialitás felé mutat. A hus, a tűzön természetes táperejüktől megfosztott ételek szeri te elsalaksítják az embert. Legegészségesebb az a szervezet, amely nélküli ezeket a dolgokat. „A tiszta és természetes életmód hozza fokozatosan ismét felelőre az ember ama képességeit, amelyek a szabad természet állatainál ma is jelen vannak és amelyeknek a tökéletesedés csúcspontjánál, az embernél, az isteni mindentudásban kell kibontakozniok.”

Valahogy ezt a tanítást a körülbelül kétszáz-husz évvel ezelőtt működött és kortársaira mély hatást gyakorolt Elijahu Kohénál is megtaláltam. „Midras Talpilot” című erkölcsstanában mutatja ki, hogy a salakos étel a gondolkodást is elsalaksítja, lustává teszi és visszafejleszti. „Mindenki egyék — írja a „חיי אברהם” című fejezetben — könnyű ételeket, mert ezek könnyítik és tisztítják a gondolkodást, ellentétben a nehéz ételekkel, amelyek rásúlyosodnak a lélekre. Gondolatok azokra a népekre, akik könnyű ételeket esznek, mennyivel okosabbak és eszük járása mennyivel világosabb azokénál, akik nehéz táplálékkal telítik meg bendőjüket.”

És — ebben Bicsérdy is követi a régiakat, — a Bibliából idézi Istennek az első emberpárhoz intézett szavait: „הנה נתתי לכם את כל עשב הדשה” „Íme adtam pedig számotokra a mező minden zöldféléjét.”

De olyan tekintély is, mint Maimonides, aki királyok orvosa volt és aki az orvostudományt a görög és az arab szakmai irodalomból merítette, de ezenfelül nagy megfigyelője volt a Természetnek és önmagának, olyasféle étrendet ajánl, mint a természetes életmód mai hirdetői. „Hilehot Deot” negyedik részében ajánlja, hogy az ember jóllakásig soha ne egyék, vizet csak étkezés után igyék, ezt is mértékkel, evés előtt járni kell, vagy fizikai munkát végezni, evés után emésztési okokból pihenni. Nem ajánlja a sózott húsokat, az új bort, a fűszerezett étkeket. **A hevesvérű ember pedig mellőzze egészen a husevést.** Követeli, hogy a kenyérből legyen valami korpa is, bort vízzel keverve igyunk, azt is mértékkel, „mert viperánál és méragnél is veszélyesebb a bor, ha az ember egészen odaadja magát neki”. Nem ajánlja éppugy mint Bicsérdy a hüvelyeseket. A gyümölcsfélékből a szőlőt, fügét mandulát tartja jónak, amiből alkalmilag egész táplálkozási szükségletünket fedezhetjük, ne együnk mohón, ne együnk gyakran. Felnőtteknek ajánlja a friss mézet az emésztés regulátoraként.

Főként pedig a mozgást és fizikai dologtevést ajánlja a középkornak ez a nagy tudósa és bölcsje és ime a modernnek szintén ezt követelik a betegségek megelőzésére. „Aki testét foglalkoztatja — mondja, Maimonides — és nem lakmározza tele magát

akkor is erősödik, ha nem vesz magához finom táplálékot. A sok evés mérge és betegségek okozója.”

Fiához írott levelében egészségügyi tanácsokat ad és elmondja neki, hogy mindenben tartson mértéket, az asszonyban is és ha majd házasodni akar, se nagyon szepet, se nagyon rutát ne válasszon. Ezzel nyilatkozik, irányt abart adni az élet más részére. Mindjárt azzal kezd, hogy az ember ne egyék jóllakásig, hanem úgy keljen fel a lakomától, hogy még mindig tudna valamit enni. Nyáron kevesebbet, télen valamivel többet ehetik. A silányból is inkább kevesebbet, mint sokat. A silányból is inkább kevesebbet, mint sokat. A silányból is inkább kevesebbet, mint sokat. A silányból is inkább kevesebbet, mint sokat.

A fizikai ellátottság szoros kapcsolatát a szellemiséggel a régiak is felismerték és mindenki, aki egészséges generációt akart kortársaiban látni, józanokat és embereszeretőket békés és emelkedett gondolkodásukat, mindig is a fizikum följavítására adott tanácsokat.

De az élet nagyon hosszúra való kinyújtására nem adhatott senki emberfia szabályt. Gegen den Tod ist kein Kraut gewachsen. Amikor Bicsérdy előtt szóvá tettem Ade Kalehben, hogy módszerét követők betegségeibe bele is halnak, keserű mosolyival mondott el egy esetet valakiről, akinek izzást ajánlottak. Megmondták neki, hogy két év alatt kigyógyulhat betegségétől rendszeres izzasztó kúra megtartása mellett. A jó ember erre regge-

Visszaállítják a városi rendőrségeket

Az állami rendőrség is változatlan hatáskörrel megmarad

(Bucuresti-Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap a belügyminisztériumban értekezletet tartottak a városok polgármesterei a városi rendőrségek felállítására ügyében. Mindenekelőtt elhatározták, hogy a jelenlegi rendőrségek, rendőrprefekturák változatlanul megmaradnak az eddigi hatás és munkakörükkel. Külön városi rendőrséget állítanak fel, melyeknek azonban közigazgatási szempontból lesz csak hivatásuk, köztisztaságra és tisztán közlekedésre vonatkozó feladatokat. Az új rendőrségek már január elsején megkezdik működésüket. Tagjaik a jelenlegi rendőrség legénységéből és újonnan erre a célra képzett tisztviselőkből fognak rekrutálódni. A rendőrség költségvetéséről is megteendő gondoskodás történt.

Kétmillió ember

hallgatta Stresemann rádióbeszédét Locarnóról

(Berlin, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A német delegáció visszaérkezett Londonból. A locarnói egyezmény aláírása megtörtént és Németország újból elfoglalta helyét Európa egyenrangú nagyhatalmaik sorában.

A Potsdamer-strassei a Vox-rádióadóállomás előtt állandóan nő a tömeg. Mindenki tudja, este hét órakor Stresemann külügyminiszter rádióbeszédet tart a locarnói konferencia megoldott és megoldásra váró problémáiról. Hat órakor a tolongás már életveszélyes, a forgatagos berlini forgalom megakad. Pár perc múlva rendőri készülék érkezik a rend fenntartására. Nagynehezen átvégződünk a kordonon és háromszori igazoltatás után feljutunk a leadóállomás negyedik emeleti termébe. Különös egy helyiség. Köröskörül a falakon a legkülönbözőbb színű villamoslámpák égnek. A készülék mögött technikusok forgolódnak idegesen. Minden arc on látni lehet, hogy a Vox Haus ma nagy vendégeket kap.

A felvonó újra csenget. Egyszere mindenki elhallgat. A liftből egymásután szállnak ki: Stresemann miniszter, a titkárja és Wagner direktor. Stresemann megáll a készülékek előtt, a fényképezőképek zára egyet csattan és a jelenet meg van örökítve. A személyzet az utolsó előkészületeket teszi meg. A külügyminiszter többoldalas kéziratot terget maga elé az asztalra. A gépirásos sorok között javítások, áthúzások.

— Ide kell tehát beszélnem, — szólal meg Stresemann, kíváncsian nézgetve a fehér márványskatulyát, amely fejmagasságban függ előtte. — Szívesebben beszélnék ülve, — mondja és az asztal mellé már is széket helyeznek, a készüléket pedig eléje igazítják. A miniszteren határozottan meglátszik a nyugtalanság. Stresemann nem túlságosan karcsu, mégis mozgékony, elevenbeszédű, igazi berlini, nagyvárosi ember. Nyugtalanul néz körül, majd kérés hangon fordul Wagner direktorhoz:

— Mennyi hallgatója lehet a beszédemnek?

— A direktor készségesen felel:

— A beszédet tizenhárom leadóállomáshoz to-

lente beült a gözbe és délig ki sem mozdult. Ter. természetesen annyira legyöngült, hogy azután már nem lehetett semmiféle gyógymóddal fölépíteni. „Aki e szabványokat megszívleli, amíg él, nem lesz beteg. Kivéve, ha már teste leromlott, akár születési hiba folytán, vagy bűnös előbbi életmódja miatt, vagy ha járvány fogná el.” Így írja ezt Maimonides. A halál ellen azonban nincs orvosság. Halál után pedig nem kell egészséges.

Engedtessek most meg nekem, hogy egy-két magamon tapasztalt jelenséget mondjak el arról a néhány hétről, amióta nem eszem húst és állati zsíradékkal főtt ételt. Meglehető, sőt valószínű, hogy a jobb gyomrunk hústáplálkozás mellett is ugyanazt érzik és — ismétlem — senkit a világon nem akarok megagítani.

A régebbi, dusabb étkezést követő gyomor-nyomásaim megszűntek, főfájásom, amely füstös helyiségben való huzamosabb tartózkodás után, vagy vasuton rendszerint jelentkezett, nem zaklat többé, munka után is könnyű a felfogó képességem és jól alszom, amiben azelőtt ritkán volt részem. Meg kell jegyezmem, hogy légtézi gyakorlatokat is veszek és az anyagcserét lefekvés előtti szobatornával fokozom. Csak reggel felé vannak álmaim és rendszerint nem nyomaszték. Legutóbb nagyon szép álmom volt. Egy fiatal leány bozontos, nagy hajamat cibálta. Gyönyörű álma egy kopasz embernek. A bűjtökről, mint a szervezet tisztulási instrumentumáról legközelebb. Szabó Imre

Most az utolsó nehéz helyzetből izzó fényelrész telen elhallgatni minden hangot a lámpák, a kés megkönyebülte njségiróhoz, aki

— Őn oly nagy hallgató különöset itt, az arcokon és

— Igen, — szen má. Hisze minden ellentmondatokat vál tárgyilagossabb

Az ajtón négy zajjal. Ők zsebe lépni Eurátságosan buo hallgató nem gyobb ur. A vő Ruhe! Ruhe!

— Achtung! És kétmillió em zenehar pompás

Külön akarja a zlo

A lengyel pénzügyorsz

(Lemberg, sítójától.) A leügyi helyzetéről tunk és besz lengyel valuta más állott be tékének minte kormány most végzetés pénzü nap Zdziechow képviselőit ma lengyel pénzüg

A miniszter az ország kere külföld előtt je kormány taks megnyugtató h

— Ellenség ügyminiszter — minden igyeke tánk szilárd és A költségvetés hogy ez is ho szilárdításához.

rékossági bizo rium küldött e kódését és legk nak az államhá koskodási rend kormány utasít hadi kiadások lál kiadásainál rolni. Ezentul a fognak szerepe

A miniszter feje, Skrzynski ahol tárgyalni sitandó nagyob körökben rem siker-s lesz.

Hir szerint lattal fordult a landó egyszám tani és az erre mány elé terjes tes elnöke, dr. Amerikában tar lásokat folytat nagyobb köleső

A pénzügy nek adott kife zuhanását rövid vetni, annál is i láció következt össefüggésben

Gyermekfürdetéshez Höfer-szappant használnak

Bre

ozdult. Ter.
azután már
al fölépíteni,
míg él, nem
akár szüle-
módja miatt,
Maimonides.
osság. Halál

ogy egy-két
k el arról a
ust és állati
lósínü, hogy
t is ugyanezt
világon nem

ető gyomor-
amely füstös
ás után, vagy
zaklat többé,
épeességem és
részem. Meg
atokat is ve-
szobatornával
naim és rend-
nagyon szép
os, nagy ha-
asz embernek.
tulási instru-
zabó Imre

d
ügyminiszte-
litása ügyé-
vá toatlanul
nak fel, me-
tisztán köz-
megkezdik
lra képzett
gondosko-

noról

rnberget bele
millió beveze-
parátushoz leg-
és így körül-
nizster ur be-

hatással van
megszokta a
körülne, mint a
végig a tekin-

beszéltem? —
gazgató ezt vá-

zen fesztelenül.
ő ingaszerkezet
a jobbra, tulsá-
eng ki. Szives-

ó lámpák gyul-
a vörös fényvel

eszulten figyel,
az ilyen funk-
del be a mikro-

konferálja:
a külügyminisz-
elentőségéről és

ket a hangokat
Euróban és a
post Stresemann
a leng a vörös
osan lesztenog-
bó válik, a ki-

iszter az asztal
nélkül olvas,
a kéziratba...

Most az utolsó szót mondja ki. Felugrik, mint aki nehé helyzetből szabadult ki, de a falakról vörösen izzó fényelrészről a: „Ruhe!“ figyelmeztetés. Kénytelen elhallgatni, mert a rádió még működik és minden hangot továbbít. Most egyszerre kialsznak a lámpák, a készülékeket kikapcsolták. A miniszter meghönyebülten mosolyogva fordul egy érdeklődő újságíróhoz, aki a következő kérdést intézi hozzá:

— Ön olyan gyakran beszél, miniszter ur, nagy hallgató közönség előtt, nem érez-e valami különbséget itt, ahol szavainak a hatását nem tudja az arcon és mozdulatokon megfigyelni?

— Igen, — mondja a miniszter, — ez egészen más. Hiszen ha nyilvános beszédet tartok, minden ellenmondó arc meglátása új képeket, új mondatokat vált ki belőlem. Itt a beszéd sokkal tárgyilagosabb és jobban kényszerít a kéziratához...

Az ajtón énekesek és zeneszerek özönlenek be negy szjja. Ők is a rádió útján akarnak érintkezésbe lépni Európa közönségével. A miniszter barátságosan bucsuzik és már megy is. Kétféle hallgató nem vár és még a miniszternél is nagyobb ur. A vörös jelzőlámpák újra meggyuladnak: Ruhe! Ruhe! Ujra szól a harsány bejelentés:

— Achtung! A műsor következő száma... És kétféle ember most már a legjobb nemzetközi zenekar pompás koncertjében gyönyörködik.

Havas Imre

Külföldi kölcsönrel akarják megakadályozni a zloty további esését

A lengyel pénzügyminiszter nyilatkozik Lengyelország gazdasági helyzetéről

(Lemberg, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lengyel köztársaság válságos pénzügyi helyzetéről és arról már több ízben írtunk és beszámoltunk is, hogy Zürichben a lengyel valuta árfolyamában nagyarányu zuhanás állott be és egyetlen hét alatt a zloty értékének mintegy 40 százalékát veszítette el. A kormány most minden lehetőséget elkövet, hogy a végzetes pénzügyi romlásnak elejét vegye. Tegnap Zdziechowsky pénzügyminiszter a sajtó képviselőit magához kéréte, hogy ismertesse a lengyel pénzügyek szanalására vonatkozó terveit.

A miniszter mindenekelőtt kijelentette, hogy az ország kereskedelmi mérlege aktív, ami a külföld előtt jó benyomást tett. A belföldön a kormány takarékosági rendszabályai tették meggyugtató hatást.

— Ellensége vagyok — mondotta a pénzügyminiszter — az inflációs politikának és minden igyekezetem oda irányul, hogy valutánk szilárd és mindenképen hitelképes legyen. A költségvetést igyekszem olyképen redukálni, hogy ez is hozzájáruljon a lengyel pénz megszilárdításához. November 30-án már a takarékosági bizottság, amelybe minden minisztérium küldött egy szakembert, megkezdte működését és legelőször megjelentek e bizottságnak az államháztartásban eszközölhető takarékoskodási rendszabályokról szóló jelentése. A kormány utasítása szerint a bizottság főleg a hadi kiadások körül, a vasutaknál és az iskolák kiadásainál fog alapos ellenőrzést gyakorolni. Ezentul csak a legszükségesebb kiadások fognak szerepelni a költségvetés tételei között.

A miniszter elmondotta, hogy a kormány feje, Skrzynski legközelebb Londonba utazik, ahol tárgyalni fog Lengyelország számára folyósítandó nagyobb kölcsön érdekében. Kormánykörökben remélik, hogy a miniszterelnök útja sikeres lesz.

Hír szerint a Morgan csoport azzal az ajánlattal fordult a lengyel kormányhoz, hogy hajlandó egymillió dolláros kölcsönt folyósítani és az erre vonatkozó ajánlatot már a kormány elé terjesztette. A lengyel Bank helyettes elnöke, dr. Felix Mlynarski eidszerint Amerikában tartózkodik, ahol szintén tárgyalásokat folytat különböző pénzcsoportokkal egy nagyobb kölcsön ügyében.

A pénzügyminiszter ezután azon reményekkel adott kifejezést, hogy a zloty árfolyam zuhanását rövidesen erőteljes javulás fogja követni, annál is inkább, mert az esés bűnös spekuláció következménye, ami semmiesetre sem áll összeffüggésben a lengyel gazdasági helyzettel,

mely az egészséges fejlődés útján halad a teljes konszolidáció felé.

Varsó, december 4. A lengyel zloty hirtelen támadt zuhanása ma megállott, sőt a külföldi pénz-

Megbukott a diktatura Spanyolországban

Primo de Rivera polgári kormányt alakított ellenségeinek bevonásával

(Madrid. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megbízható információk szerint minden jel arra vall, hogy Primo de Rivera, aki diktatori ténykedéseit mindig a király támogatásával igyekezett igazolni, kegyvesztett lett. Erre vall az a körülmény is, hogy Alfonz király éppen akkor utazott el vadászatra, amikor Primo de Rivera visszatért Marokkóból. Politikai körökben nagy fordulatot várnak a politikai eseményekben.

Legutolsó jelentések szerint Primo de Rivera

piacokon javulásnak indult. Belföldön a dollár árfolyama jelentékenyen leszállott. A zloty tartós javulásának kétségtelen jele elsősorban az, hogy a belföldi élelmiszerárak is rohamosan csökkennek.

tegnap éjfélkor beadta lemondását. A lemondás után azonnal új minisztérium alakult ugyancsak Primo de Rivera elnöklésével, de a kormányban öt polgári politikus is részt vesz. Az új minisztérium kinevezésével a katonai diktatura megszűnését befejezett ténynek lehet tekinteni. Az új kormány alelnöke Primo de Rivera legnagyobb ellensége, Martinez Anido tábornok lett, akit marokkói kudarcaiért annak idején Primo de Rivera mozdított el a spanyol hadsereg fővezérségétől.

Színvallásra szólították fel a magyar kormányt a Cuza-ügyben

A fajvédők paktálása veszélyezteteti Erdély magyarságának érdekeit. Magyarországnak nem Mussolini felé kell orientálnia

(Budapest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzetgyűlésen ma a kultuszminisztérium költségvetésének egyes részleteit tárgyalták. Az ülésen először Valkó Lajos külügyminiszter szólalt fel, aki kijelentette, hogy a kormánynak minden törekvése az, hogy a diplomáciai kiképzést tökéletessítse. Arra, hogy a diplomaták a szláv nyelvet elsajátítsák, különös súlyt fognak helyezni.

A Mussolini-féle kiűntetés ügye még ma is élénken foglalkoztatja a magyar nemzetgyűlést. A Mussolini ügygel kapcsolatban Malasics Géza szocialista képviselő szólalt fel, aki kijelentette, hogy Magyarország akármennyire próbálkozik Mussolini rendszerével, nem tudja pénzügyi viszonyait rendbehozni. Rámutat arra, hogy Magyarországnak nem Olaszország felé kell orientálnia, mert tudvalevő, hogy 1918-ban a cseh csar-

patok olasz tisztek vezetésével jöttek be a belföldre. A Howard-egyetem egyik professzora megállapította, hogy az olasz fascizmus nem egyéb, mint az orosz bolszevizmus más kiadásban.

Hasonló szellemben szólalt fel Ruppert Rezső képviselő is, aki dörgedelmes filippikát mondott Mussolini ellen és hangsúlyozta, hogy Magyarországnak Olaszország helyett inkább Jugoszlávia felé kell orientálnia.

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Hegymegi-Kiss Pál arra szólította fel a kormányt, hogy nyilatkozzon végre Cuza professzor és a fajvédők tárgyalási ügyében elfoglalt álláspontjáról. A fajvédők paktálása Cuzaékkel — mondotta — mélyen sérti az erdélyi magyarok érdekeit. Malasics Géza szintén hangsúlyozza, hogy az utódállamok magyarságának legális támogatásához nem Cuzán keresztül vezet az út.

Megalakult az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség új Kisintézőbizottsága

Bratianu miniszterelnök válasza a marosvásárhelyi konferencia üldölőátviratára

(Cluj-Kolozsrár, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett hivatalos alakuló ülést az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségújonnán megválasztott Kisintézőbizottsága. Fischer József dr. elnök hosszabb exozében ismertette a marosvásárhelyi határozatok által a Szövetségre váró feladatokat, amelyek megoldásában a Kisintézőbizottság tagjainak fokozott munkájára számít. Weinberger Nandor főtitkár felolvassa Bratianu Jonel miniszterelnök válaszáat a konferencia üldölőátviratára. A miniszterelnök távirata, melyet a konferencia rendezőbizottsága útján juttatott el a Szövetség vezetőségéhez, magyar fordításban így hangzik:

Köszönöm azokat az érzelmeket, amelyeknek az Erdélyi, Bánáti és Körösvidéki Zsidó Nemzeti Szövetség adott kifejezést irányomban önök által. A kormánynak gondja van arra, hogy mindenki számára biztosítsa a nyugalmat és a törvényességet.

Ezután a Szövetség feladatainak munkakörökre való beosztása került sorra: Megalakították a Kisintézőbizottság különböző ügyosztályait és megállapították azok munkarendjét. Az új beosztás szerint a Kisintézőbizottságnak a következő ügyosztályai vannak:

Elnöki, politikai és sajtóügyosztály, amelynek tagjai dr. Fischer József, dr. Fischer Tibor, dr. Pollák Sándor, dr. Kohn Hillel, Adler Sámuel, Friedmann Herman, Janovitz Géza, dr. Marton Ernő, Schwartz Jakob és az egyes ügyosztályok megbízottai, mint előadók. Az elnöki ügyosztály minden hétkeddjén tart ülést. Szervezeti ügyosztály, amely a Szövetség

országos szervezetének reorganizálását veszi a kezébe. Tagjai: Dr. Pollák Sándor, Székely Béla, Schwartz Miksa, dr. Weisz Fülöp, Nussbaum Mihály, Klüger József. Az ügyosztály ülést tart minden hétfőn.

Kulturügyosztály, amelynek széleskörű programjában első helyen a hebraizálás munkája áll. A program megvalósítására tekintélyes kivülálló kultúrsemélyiségeket is fognak bevonni a rendszeres heti ülésekre, amelyek minden csütörtökön lesznek. Az ügyosztály tagjai: Dr. Szőnyi Géza, dr. Hamburg József, Giskalay János, dr. Krémér Armin, Friedmann Herman, valamint a Barisszia, Aviva, Ceiré és Ceiro-Mizrahi egy-egy delegáltja. Ebben az ügyosztályban foglal helyet mint alosztály a Glasner Móse-alap bizottsága, melyet Kolozsvár boldogemlékü főrabbiának tanítványaiból állítanak össze.

Gazdasági ügyosztály, ülésezik minden szerdán. Tagjai a következők: Farkas Izsa, Kertész Márton, Waldner Mór, Weisz Gyula, Friedmann Herman.

Jogvédelmi osztály, amelynek vezetését dr. Fenichel József, dr. Neufeld Mihály és dr. Fischer Samu vállalták. A jogvédelmi osztály működése permanens.

Ifjúsági ügyosztály, amelynek tagjai Nossin Mór, Schwartz Miksa és mint a chaluucygyek referense dr. Hamburg József.

Ellenőrző bizottság, tagjai dr. Neufeld Mihály, a Keren Kajemet Lóji-zsráel országos bizottságának és a Palesztina-hivatal elnökei. A bizottság havonként egyszer tart ülést.

Házlebontási árlejtés. A Calea Victoriei 85. számú ház, mely áll 4 szobából, teljes lebontására és a kikerülő anyagra pályázatot hirdetünk. Ajánlatokat 1925 december 15-ig kérünk. Izraelita Jótékony Nőegylet, Calea Victoriei 85.

Breuer Uri divat és kalapkülönlegességek üzlete, Cluj, Piata Unirei 8.

Ma lesz az ítélet a Morarescu-perben

Eljárást indítanak a szimpatizálás résztvevői ellen. Nemzeti hősként ünnepezték a többszörös gyilkossággal vádolt hadnagyot

(Bucuresti-Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vladescu ezredes utasítást kapott, hogy indítson eljárást azok ellen, akik a Morarescu-perrel kapcsolatban sértő kifejezésekkel illették a királyi hadbiztost.

A fővárosi diákok egy csoportja ugyanis tegnap a hadbíró elé vonult és szimpatizálás rendezett Morarescu hadnagy mellett. Az elhang-

zott beszédek során Morarescut nemzeti hősként állították be. Azonnal telefonoztak karhatalomért, amely szíjjelozlatta a tüntetőket.

Egyidejűleg a tartalékos tisztok országos szövetsége is manifesztumot tett közre, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a Morarescu-per a sajtó annyira felfújja. Az ítélet kihirdetését egyébként mára várják.

Nem mondott le a görög kormány

Görögország, Bulgária és Törökország külügyminiszterei együtt utaztak Genfbe

(Belgrád, dec. 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kalfov bolgár, Rentis görög és Kury bey török külügyminiszter tegnap keresztutaztak Belgrádon Genfbe a Népszövetség ülésére. Mindhárman nyilatkoztak a szerb lapoknak. Kalfov a következőket mondotta:

— Bulgária lojális tagja a Népszövetségnek és már ab ovo aláveti magát a Népszövetség határozatának a görög-bolgár konfliktus ügyében.

Rentis nyilatkozata a következő:

— Tüvesek azok a hírek, hogy a Pangalos kormány lemondott. A kormány teljes ura a helyzetnek. Ami a Népszövetség határozatát illeti, a görög-bolgár konfliktus ügyében a döntést még nem hozták meg. Kury bey külügyminiszter kijelentette, hogy a Mossul-kérdésben a Népszövetség de jure elismerte, hogy Mossul véglegesen Törökországhoz tartozik.

Menachem Ussischkin Budapestre érkezett

Nyilatkozott a magyar lapoknak Palesztina fejlődéséről

(Budapest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Menachem Ussischkin, Palesztina újjáépítésének egyik vezetője, ma Budapestre érkezett. A kiváló vezér fogadta a „Pesti Napló“ munkatársát, kinek a cionistamozgalom mai állásáról és Palesztina fejlődéséről a következőket mondotta:

— A cionistamozgalom világszerte erősödik. Palesztina zsidó lakossága az utóbbi hat esztendőben százezer zsidóval szaporodott. Jelenleg 150 ezer zsidó él Palesztinában. Ezzel szemben 500 ezer mohamedán és 70 ezer keresztény él a Szentföldön. A zsidó bevándorlók nagyrésze a földmives pályán helyezkedik el,

ugy, hogy eddig körülbelül harmincezer zsidó végez Palesztina területén földmunkát. Havonta körülbelül négyezer zsidó munkás vándorol be Palesztinába.

Ussischkin budapesti látogatásával kapcsolatban az „Egyenlőség“ megszokott modorában támadja Ussischkint és igyekszik megnehezíteni a magyar zsidóság Palesztina-munkáját, amelyet pedig még a hivatalos zsidóság is legfőbb kötelességének ismer el. Az „Egyenlőség“ felelőtlen és komolytalan támadása Budapest zsidó köreiből általános felháborodást és visszatetszést keltett.

Néhány adat Ussischkin életéből

Ussischkin a zsidó reneszánsz-mozgalom leg-híresebb egyénisége közé tartozik. Acélos energiával, szívóssággal és kitartással dolgozott évek óta a zsidó nemzeti mozgalomért, amelynek legkiválóbb egyéniségévé nőtte ki magát.

Ussischkin 1863 Elul hó elsején született Dubrovnában, Mohilev kormányzóságban. Chaszidikus nevelésben részesült és már öt éves korában a chédert látogatta, ahol a bibliát és tanulmányokat szorgalmasan. Szülei később Moszkvába költöztek át, ahol tovább folytatta tanulmányait a chédertben. Tizenhárom éves korában lépett a realiskolába, de akkor is tanult héberül egy olyan nyelvmester mellett, aki maga is nagy híve volt az új héber irodalomnak.

Pinsker és Lilienblum, a héber irodalom két kiválóságának eszméi a fiatal Ussischkin lelkében élénk visszhangra találtak. Mihelyt kikérült az iskolából, nyomban csatlakozott a moszkvai Bilu-csoporthoz és a Chovevé Cion-egyesülettel. Vasakarattal és fáradhatatlan munkával vett részt a mozgalomban, ahol fellépése után mindjárt tekintélyes helyet biztosítottak számára. A Bilu-csoport az idők folyamán fejlődött a „Bné Cion“ egyesületté. Ez a közület inkább a nemzeti mozgalom eszméi problémáival foglalkozott és Ussischkin, a cselekvések embere kivált még ebben a környezetben is, mert amellett, hogy gyakorlati embernek indult, mindig is érzelme volt a teoretikus kérdések iránt. Nem kell csodálkozni, ha később ott találjuk őt a Bné Mosche-rendben, amelyet Achad Haam alapított és amely a zsidó mozgalom nemzetkulturális kérdéseivel foglalkozott.

Nemsokára azután megkezdődött Ussischkin közéleti szerepe. A Chowew-Cion konferencián Drusgenikben már a gyakorlati munka vezetőjeként jelentkezik (1887 júniusában). A „Hamelitz“-ben, amely a nemzetien érző zsidó intelligencia lapja volt, megjelent Ussischkin első cikke a mozgalomról. Ezzel a cikkével szélesebb körökben is feltűnt. Részt vett irá-

saival Birnbaum Autoemancipációjában és más folyóiratokban is közölte gondolatait a mozgalomról. Cikkeit mindenütt dicsérték, különösen objektív hangjuk és témájuk érdekessége miatt.

Később megválasztották az összes Chowew-Cion egyesületek odesszai központjának főbizottságába, ahol már a gyakorlati Palesztina-munka foglalkoztatta Ussischkint. Ő volt az, aki az egyesületeknek rendszert adott és irányt mutatott és ugyancsak ő volt az, aki a Chowew Cion egyesületeket odairányította a cionista szervezetre felé.

Az első cionista kongresszuson Ussischkin a haladó és színtetikus irányt képviselte. 1917-ben az ukrán zsidó nemzeti tanács élére került, később pedig a cionista exekutive londoni és párisi tanácskozásain vett élénk részt. Nemsokára ezután Palesztinába költözött, ahol a Waad-Hacirim elnökévé választották. A XIII. cionista konferencia óta Ussischkin a Keren Kajemet elnöke.

1924 nyarán Ussischkin Kelet- és Közép-európát utazta be, hogy a Keren Kajemet számára olyan helyet biztosítson, mint amilyent ez a zsidó közület, amely a cionista földpolitika reprezentánsa megérdemel. Ussischkint mindenütt lelkesedéssel fogadták és turnéja rendkívüli sikereket hozott a Zsidó Nemzeti Alap javára.

Gyomor-, bél-, máj- és epebeteg, valamint sárgaságban szenvedők a természetes Ferencz József keserűvizet orvosostanárok

iják, hogy a „Ferencz József“-viz hatásával rendkívül megvannak elégedve. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes orvosi és higiéniai tudományok napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Feltételek szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 25 lei, negyedévesre 240 lei, félévre 400 lei, egész évre 700 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedélyezhetjük.

A mai naptár

Igazuk van az ellenségeinknek és igazuk van azoknak is, akik molyebb buvárkodás után, valami lélektani rejtélynek látnak bennünket

és idegenkedő csudálkozással tekintenek reánk. Mert bizonyos, hogy valami egészen furcsa náció vagyunk mi,

Szombat

Szida: Vajslách
6686. Kiszlev 19.
1925. dec. 5.

zsidók, akikkel szemben sokszor úgy látszik, hogy még az örök érvényességű természeti törvények is erejüket veszítik. Erre a furcsa, természetis és lélektani egyedülvalóságra kell gondolni akkor, amikor a francia jelentéseket olvassuk a délfranciaországi zsidótelepítések fiaskójáról. Az ügyre még emlékezünk a keletkezése idejéből és most teljes sikertelensége révén került újra szóba a francia sajtóban.

Néhány hónap előtt egy hír járta be az európai sajtót. Ez a különös, feltűnésteltető hír arról adott számot, hogy a francia kormány keleteurópai zsidó földmivéseket akar letelepíteni délfranciaországban. Franciaországban ugyanis — és különösen az ország déli részein, — nagy földterületek hevernek ugaron, vagy csak elégtelenül megművelve. Ennek oka abban rejlik, hogy a háború, az anélkül is gyér francia földmives-réteget erősen megtizedelte viszont a felnövekvő ifjuság, — mint mindenütt, ahol a születési arány nem eléggé magas — szinte maradék nélkül, a városok felé orientálódik, vagy, mint legújabb időkben, — a francia gyarmatokba vándorol. A francia kormányoknak mindenkor nagy gondot okozott a francia parasztsztyá lassu elnéptelenedése. Nem kerülte el a figyelmét az sem, hogy Keleteurópában nagyon is tekintélyes számu zsidó földmivesosztály él, amely éppen a rendelkezésre álló föld elégtelensége vagy terméketlensége következtében csak nehéz küzdelmek árán tudja fentartani magát. A gondolat kézenfekvő volt. Franciaországban a sok földnek nincs elég megművelője, Keleteurópában a sok zsidó földmivestnek nincs elég földje: Közelebb kell csak hozni egymáshoz a két tényezőt — és Franciaországnak lesz parasztja, a zsidó parasztnak lesz földje.

A francia kormány megindította a mozgalmat és a mozgalom csufos kudarcra végződött. A kormány külön állami bizottságot küldött Besarabiába és Románia más vidékeire. A román kormány is jóindulatu semlegességgel támogatta a mozgalmat. A bizottság a jelentkezők százezeire számított. Hogyisne számított volna. Az éhező, a napi kenyéért véresen verekedő, a politikailag és gazdaságilag elnyomott romániai zsidó parasztnak között, akiknek a szabad Franciaország földet és boldog megélhetést kínál. A remélt százezrek helyett alig százán jelentkeztek. A francia kormány kénytelen volt az akciót beszüntetni, sőt a saját presztizse érdekében bizonyos mértékig dezavualni is. De nem ezen van a hangsúly.

Ugyanazok a beszarabiai és máramarosi zsidó parasztnak, akik idegenkedéssel fogadták a franciák által fölkinált földet: ezrével és túrelmetlenül várnak a palesztinai beutazási engedélyekre. Franciaországban termő szántók és szőlőhegyek várták őket, Palesztinában századok óta elhanyagolt sziklás talaj, amelyet évek munkával kell majd termékkennyé tenni. És mégis: a mi parasztjainknak Palesztina kell. Miért éppen Palesztina és miért nem Franciaország? Holott az örök érvényességű gazdasági törvények értelmében szinte tudniok kellett volna — a francia határok felé? És ehelyett ezrek és ezrek várnak utrakészen és sürgető türelmetlenséggel a palesztinai vizumokra. Ugy látszik mégis csak igazuk van

az ellenségeinknek akik valami mély mibennünk az ő még az örökigaz vonatkoznak tel titka — a mi h

— Ferdinánd várról jelentik: Ferdinánd király és Pál gróf van a Bánáti gróf Wimpffan határában lévő vad zsákmányolt rókát, egy vad Károly trónörökös érte, amennyiben felborult. Az autonebb sérüléseket

— Végleg alakitási kísérletet terveztek a Maessryk elnök végleges meghívására zeti szocialisták a tárgyalások sorát szótvalasz-ásához. Bechyne képviselő bizni a kormány

— Costa F. A vasárnapi Nagyváradra és Cos'a Foru, aki kozásain.

— Változó telyének műsora hogy a Zsidó Abaton este tánc New-York-szálló tozást szenved, hatalmas ügyekben ünnepi prologust Zsidó Nemzeti S

— Külön szövegség a Genfből jelentik és tárgyalására leszerelés kérdés összekötő bizottságot ezért a Népszövetség a leszerelés kéré

— Doktor rályi egyetemen dományok dok Menza elnökét,

— Feleme zolták, hogy a zal a kéressel meg a gáz egy bizottságot küld vizsgálatára és szolta. A városi hagyva a szaké a gázgyári igaz készön és a fa méterenként há árát. A gáz egy a magánosokat nek újabb meg közvilágításának lejről 9 re, a pedig 10 lejről

— Nagy Prágából jelent vasuti katasztró pálya nagyon é kisiklott és lez törték, az utas többiek többé Az áldozatokat közközház hal lyára.

— Öngyű gópostás. tisz Herczeg László tiszviselő öngyű László 1922 uti karambol nem is kelt f szöntött rá. Pálffy Gula írja, hogy mi nem akar, in képen.

az ellenségeinknek és igazuk van azoknak is, akik valami mélyebb lélektani rejtelet látnak mibennünk az örök népből. Mi reánk sokszor még az örökigaznak látszó élettörvények sem vonatkoznak teljesen. Ugyilátszik, hogy ez a titka — a mi halhatatlanságunknak.

Ferdinánd király vadászaton. Temesvárról jelentik: Ferdinánd király, György görög exkirály és Pál görög herceg kíséretében vadászaton van a Bánátban. Először Brunlein községben gróf Wimpffan birtokán, azután tegnap a Temesvár határában lévő vadászterületen vadásztak. Sok vadat zsákmányoltak, közöttük öt vaddisznót, két rókat, egy vadmacskát és egy csemő fécánt. Károly trónörökös autóját az országúton baleset érte, amennyiben nekiment egy kőhalmaznak és felborult. Az autóban csak a sofőrült, aki könnyebb sérüléseket szenvedett.

Végleg meghiusult Sramek kormányalakítási kísérlete. Prágából jelentik: Sramek designált miniszterelnök kijelentette, hogy közli Massaryk elnökkel kormányalakítási kísérletének végleges meghiusulását. A kormányalakítást a nemzeti szocialisták magatartása akadályozta meg, akik a tárgyalások során ragaszkodtak az egyház és az állam szétválasztásához. Ugy hírlik, hogy Massaryk elnök Bechyne képviselőt, vagy Svehlát fogja újra megbízni a kormányalakítással.

Costa Foru ma Nagyváradra érkezett. A vasárnapi kisebbségi ujságíró kongresszusra Nagyváradra érkezett a kiváló román publicista Costa Foru, aki résztvesz a kongresszus tanácskozásain.

Változás az Árvagondozó mai estélyének műsorában. Jelentette az Uj Kelet, hogy a Zsidó Árvagondozó helyicsopotja ma, szombaton este táncal egybekötött műsoros estélyt ad a New York-szálló termeiben. Az estély műsora változást szenved, amennyiben dr. Marton Ernő hivatalos ügyekben Bukarestbe utazott és így az estélyi prólogust dr. Fischer József, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke fogja tartani.

Külön bizottságot küldött ki a Népszövetség a leszerelés tanulmányozására. Genéből jelentik: A magyar szanáláról szóló jelentés tárgyalására ma, péntek délután kerül sor. A leszerelés kérdésének tárgyalására az ugynevezett összekötő bizottság tehetetlennek bizonyult, éppen ezért a Népszövetség külön bizottságot rendelt ki a leszerelés kérdésének tanulmányozására.

Doktorráavatás. A kolozsvári román királyi egyetemen ma délelőtt avatják fel az orvosudományok doktorává Weisz Józsefet, a zsidó Menza elnökét, az egyetemi Barisszia rósiánját.

Felemelték a gáz egységárát. Közölték, hogy a kolozsvári gázgyár igazgatósága azonnal a kérésrel fordult a városi tanácshoz, engedje meg a gáz egységárának felemelését. A tanács egy bizottságot küldött ki a kérés indoklásának megvizsgálására és a bizottság az emelést nem javasolta. A városi tanács azonban figyelmen kívül hagyva a szakértőbizottság jelentését, helyet adott a gázgyári igazgatóság kérésének s hivatkózással a község és a fa árának fokozódó drágulására, köbméterenként három lejjel felemelte a gáz egységárát. A gáz egységárának emelése ezáltal nemcsak a magánosokat érinti, hanem a városi költségvetésnek újabb megterhelését is jelenti, miután a város közvilágításának szánt gáz ára köbméterenként 6 lejről 9 re, a magánosok által fogyasztott gáz ára pedig 10 lejről 13 lejre emelkedett.

Nagy vasúti katasztrófa Sziléziában. Prágából jelentik: Karvin és Leuten között nagy vasúti katasztrófa történt. Olyan helyen, ahol a pálya nagyon élesen kanyarodik, egy motorkocsi kisiklott és lezuhant a pályáról. A kocsi összeest, az utasok közül pedig öten meghaltak. A többiek többé kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek. Az áldozatokat és a sérülteket bevitték a karvini kórházba halottaekamrájába és sebészeti osztályára.

Öngyilkos lett egy nagyváradai mozgópostás-tisztviselő. Nagyváradról jelentik: Herczeg László nagyváradai volt mozgópostás-tisztviselő öngyilkosságát követett el. Herczeg László 1922 december 3-án egy bukaresti vasúti karambolnál szerencsétlenül járt és azóta nem is kelt fel ágyából. Szörnyű nyomor köntöztött rá. Öngyilkossága előtt levelet írt Pálffy Gyulácsy Irén irónőnek, amelyben azt írja, hogy miután dolgozni nem tud és koldulni nem akar, inkább a halált választja megoldásként.

A kolozsvári „Az Est” munkatársai be szüntették a munkát. A Polonyi Albert kiadásában megjelenő „Az Est” című napilapnál dolgozó három hivatásos ujságíró a tegnapi nappal a Kisebbségi Ujságírószervezet elnökségének utasítására be szüntette a munkát és kivonult a szerkesztőségéből. A munkabeszüntetés azért történt, mert a lap kiadója ismételt felhívására sem volt hajlandó a többi kolozsvári napilapoknál már régóta fennálló kollektív szerződést aláírni, illetve az ujságírók fizetését, mint az általánosan szokás, havonta előre kifizetni.

Kétszázhatvan gyűlést hirdetnek vasárnapra a bécsi szocialisták. Bécsből jelentik: A bécsi szocialdemokraták vasárnapra 260 gyűlést hirdetnek, melyeken a házbéremelési javaslat ellen fognak tiltakozni. A bécsi nemzeti tanács tegnapi ülésén törvényjavaslatot fogadtak el, mely szerint az állami munkanélkülieket legfeljebb 11-9 millió schillinggel segítezheti, tekintet nélkül számukra.

A brassói sómérek bálja. Szípen sikerült bált rendeztek a brassói sómérsapátok szombaton este a „Redout” nagytermében. Viktor Henrik fiatal sómér „Mah-Gong” című operettrevüjét adták elő, melyben a szervezet csaknem minden tagja szerepelt, amelyben a szerző mint rendező és főszereplő is kivette részét a sikerből. Fructer Maucika nagyon bájos farmerlány volt és hatalmas hangja kiválóan érvényesült. A többi szereplők: Vinkler Tóbi, Vágó Magda, Gonda Imre, Einzig Rezső, Grünberg Artur, Mózes Henrik, Klein Jakab, Gál Gyula, Obrát Fülöp jól és ambícióval játszottak. A közönség, amely zsufolásig töltötte meg a termet, előadás után kitűnő hangulatban reggelig táncolt.

Elmegy a költő. Emlékszem: egy rossz szakettben, vékonyan, égő szemekkel állított be szerkesztőségünkbe egy csuf ősz napon. Kibédéről jött, egy istenháta mögötti székely faluból és mindjárt, első találkozásunkkor verskötetével ajándékozott meg. Már e fura és meglepő találkozás előtt ismertem nevét, mely lobogó, különös, lázas versek alá volt odanyomatva. Azután itt üdögött közöttünk, sohasem volt pénze s ajkán mégis az östehetség mosolya, szemében a boldog és örökös extázisok fánya ült. Mindig csodálattal nézték őt, a nyomorúságnak ezt a kedves és nemes hercegét, aki Napkelet alnát s gazdagoknak örökké elérhetetlen kincseket hordoz szívében és erős sémita-szimpatiáit perció sem és sanki előtt nem rejti véka alá. Lassan lassan mégis európaibb formát öltött, egészen stílusosan illeszkedett bele az ujságíróklub elegáns fotéljébe, abba a miliőbe, ahol mint költőfejedelem és az ujságíróársadalom házi fodrása egyként megállotta a helyét. És most elmegy a költő, elmegy Kibédi Sándor közlünk. Nyugtalan keleti vére elázi a hideg, rideg, megértés nélküli erdélyi metropolisból, ahol oly kevesen értik meg azt, amit Oscar Wilde az élet legfőbb értelmének és szépségének nevezett: a dalt. Elmegy nyugatibb tájakra, nyüzsgőbb élet áramába sodródni, elmegy Budapestre, hogy több sikert és több kenyeret szerezzen. Mert a költő sikerét ebben a gonosz és feneketlenül romlott világban nemcsak a szeretet, hanem a kenyér is mérli. Szeretettből itt is kapott ekget a költő, de kenyérből annál kevesebbet. Örök szépség-hibája marad ez az erdélyi magyar irodalmi életnek, amelyben annyi talmi és törtető találja meg a számítását és olyan kevesek azok közül, akik nem perc-emberkék, hanem a maradandóság lovagjai. Kibédi ez utóbbiak közül való volt...

Jövő héten kezdődik az Ady-szeminarium. Hatvany Lajos nagy érdeklődéssel várt Ady-szeminariuma a jövő héten megkezdődik. A szeminarium négy estére fog terjedni és az Ujságíró Klub (Calea Motilor 18) helyiségében tartják meg. A szeminarium keretében a kiváló előadó megjelöli azokat a szempontokat, amelyekkel Adyt olvasni kell és a maga gazdag ismereteivel hozzásegíti a laikust Ady művészetének igazi átértéséhez. A négy estére terjedő szeminarium beiratkozási díja személyenként kétszáz lej, mely összegeket az előadó az ujságírók nyugdíjintézetének adományozta. Beiratkozni hétfőtől kezdve a szervezet titkárságánál lehet, diákoknak és munkásoknak ötvétszázalékos kedvezményvel.

Értesítem t. megrendelőimet, hogy az özz. dr. Blumenfeldné és Glancz Szidi gyermekdivat-szalonnát vezettem és ezután lakásomon, ahol szalonnát vezettem, Str. Corches (Vár-utca) 2. sz. alatt állok t. megrendelőim rendelkezésére. Szíves pártfogást kér Glancz Szidi.

Halálra ítétek egy német különítményi vezért. Berlinből jelentik: A német különítmények vérszörnyűsége ellen meghozták az ítéletet. Boldt fővadászt gyilkosság miatt halálra ítélték. Stucken Boldt cinkosa, akit azzal vádoltak, hogy bűntársa volt minden egyes bűnesetnél, hat évi fegyházat kapott, Erich Frank hadnagy egy évi fegyházat, a többiek, akik a bűneseteknél kisebb-nagyobb szerepet játszottak, négytől hat hónapi fegyházat. A tárgyalás tudvalevőleg zárt ajtók mögött folyt le, az ítéletet azonban már a nyilvánosság előtt hozták meg. Minthogy a tárgyalásokról semmi ki nem szivárgott, gyilkosságokról közelebbi adatokat a közönség nem tudott meg.

Meggyilkoltak egy szeszcsempészt Szeged határában. Szegedről jelentik: A kun-ágotai országúton nemrég meggyilkolták és kifosztva találtak egy férfit. Kétheti nyomozás után a csendőrség megállapította, hogy a gyilkosok Gyál János és felesége. Gyál vallomása szerint, mikor látták, hogy az áldozatnál nagymennyiségű pénz és szesz van, fejbettették és mikor az áldozat az úttestől elszédült, késsel összeszurkálták, torkát elvágták és vérbefagyva otthagyták az országúton. A meggyilkolt személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani, csak annyit tudnak róla, hogy román területéről átjáró szeszcsempés volt.

„A Sómér” zsidó ifjusági lap harmadik évfolyamának 7. ik száma december 1-én hagyta el a sajtót. A marosvásárhelyi konferencia delegátusai, akik valamennyien megismerték ezt a cserkészfolyóiratot, egyhangulag elismerésüknek adtak kifejezést a romániai magyar nyelven beszéző zsidó ifjuság ezen izléses folyóiratáról. A lap 7. ik száma egy chanukkai alkalmi szindarabon kívül közli a konferencia vezetőgyűlésének, — élőkön Dr. Artur Hantke, az Actions Comité alelnökének — nyilatkozatait a sómérmozgalomról. A kéthetenként megjelenő lap előfizetési ára: egész évre 150, fél-évre 80 lej. Előfizetéseket elfogad a Sómér kiadóhivatala Targu-Mures, Str. Radulescu 16.

Török Sándor könyve. Török Sándor, az erdélyi magyar ujságíróársadalom tehetséges fiatal tagja december 15-én könyvet jelentet meg. A könyv címe „Rajtam keresztül” és satirikus írásokat, humoreszket tartalmaz, amelyek élesen világítják meg az élet ferdésegeit. Könyve Temesváron jelenik meg. Kóra Sándor illusztrációival díszítve. A könyv ára 100 lej lesz. Megrendeléseket ezen a címen kell beküldeni: Török Sándor, Timisoara. Temesvári Hirlap.

Két tüzeset Kolozsváron. Tegnap este félnyolc órakor a Majális-utca 5. szám alatti penzióban könnyen végzetessé válható tüzeset történt. A penzió másodemeleti 3. számú szobájában a kályha mellé rakott tűzifa a bérlők távollétében a kementől tüzet fogott. Szerencsére a fenyegető veszedelmet észrevették, úgy, hogy a tűz elharapozását még idejében megakadályozták. — Az új folyamán a tűzoltóknak újra munkájuk akadt. Ugyanis a Bástya-utca 6. szám alatti ház kéménye, a tulhajtott tüzelés miatt kigyúladt. A helyszínrre kivonult tűzoltóságnak sikerült a tüzet pár perc alatt eloltani. A rendőrség bevezette a nyomozást annak a kiderítésére, hogy kiket terhel a felelősség a könnyen végzetessé válható tüzesetekért.

Egy kolozsvári hivatalnok-leány szerencsése. A sors utjai szerényesek és kifürkészhetetlenek. Rendszerint annak hoz szerencsés meglepetést, aki legkevésbé várja. Ilyen váratlan meglepetés érte Fellner Hency kolozsvári hivatalnok-leányt, aki az „Asigurarea Românească” biztosítóintézetnél 20.000 lejt nyert a napokban életbiztosítási kötvényével, amelyet a havonként megismétlődő sorsoláson húztak ki.

Hercules Babyház ezután értesíti a n. é. vevőközönséget, hogy raktárát a már eddig is közmert baby-árukon kívül: női, férfi és gyermek kötöttárukkal, harisnyával, szalag, csipke, divatgombok és mindenféle rövidáruval dusan felszerelte és azokat feltűnően olcsón árusítja a Wesselényi M.-u. 12. sz. alatti üzletében.

Ide! friss csukamájolaj, mustárliszt megérkezett a Rózsa M. Royal-drogeriába Cluj, Fötér.

Értesítés A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy tulhalmozott nagy szappankészletemet gyári áron alóli forgalomba hozom. Ezen elárulás azonban december 10-ig tart. Kérem a n. é. közönséget ezen kedvező alkalom kihasználását. M. Rózsa Royal-drogeria Cluj, Fötér.

A „Metropol” kávéházban ma és minden este Fritz, Toll és Mirutz szimfonikus zenekara hangversenyez.

KÖZGAZDASÁG

Akciót indítottak a kolozsvári telepadók leszállítására 1924-ben hárommillió helyett hatmillió lej telepadót róttak ki a kolozsvári vállalatokra

(Cluj-Kolozsvár, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint ismeretes, a liberális kormány tavaly törvényt lépetett életbe, amely felhatalmazza a városi és községi tanácsokat, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatokra telepadót vessenek ki. A telepadó kivételére két kategóriát állapítottak meg, még pedig úgy, hogy az egyikre 30, a másira 20 százalékot rónak ki telepének, illetőleg helyiségének évi bérértéke után. Ez a százalékarány azonban mint csupán maximum van megállapítva és az egyes városoknak, vagy községeknek jogukban áll kisebb százalékban is megállapítani a telepadót.

Kolozsvárt a telepadó kivételt egy bizottság végezte, melyben a kereskedelmi és iparkamara egyik delegáltja is helyet foglalt. Bár a bizottság, tudomásunk szerint, elég méltányosan járt el az egyes kivételeknél, ez az újabb adó nem súlyos terhet ró a vállalatokra annál is inkább, mert Kolozsvár város tanácsa a törvényben előírt maximumot hajtotta be telepadó címén. A tanácsnak ez az eljárása annál kevésbé indokolt, mert hiszen Bukarestben például csupán 20, illetőleg 13 százalékot róttak ki ezen a címen a kereskedelmi és ipari

helyiségek után. De ezenkívül indokolatlan volt ez a magas kivétel már azért is, mert a tanács 1924. évi költségvetésében hárommilliót irányzott elő telepadóbevétel címen, holott ténylegesen több mint hatmilliót vetettek ki.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, éppen úgy, mint a többi gazdasági érdekcsoportok, többiben foglalkoztak már ezzel a kérdéssel, azonban akciójuk eredménye csupán annyi volt, hogy a kivételeknél a méltányos szempontokat figyelembe vették a bizottságok. A kamara vezetősége a napokban tartott egyik értekezletén újból elhatározta, hogy a gazdasági életet nyomásztóan sújító telepadó kérdésében akciót kezd abban az irányban, hogy a városi tanács a kivételeknél az eddiginél kisebb százalékarányt vegyen alapul és ma javaslatot terjesztett Utalea polgármester elé, amelyben kéri, hogy 30 százalékról huszra, a második csoporthoz tartozók telepadóját pedig 20 százalékról 13 százalékra szállítsa le.

A polgármester kijelentette a kamara vezetőségének, hogy a leszállításra vonatkozó javaslatot a legközelebbi tanácsülésen le fogja tárgyalni és a maga részéről is oda fog hatni, hogy a kérdés közmegelegedéssel intéztesse el.

¶ Valótlanok a CFR külföldi kölcsönhírek. Bukarestből jelentik: Az „Argus” szerint az eddigi kölcsönhírek a CFR-rel kapcsolatban, nem felelnek meg a valóságnak, mert a külföld is várja a CFR autonómiájának első eredményét és csak azután tesz ajánlatot.

¶ Becserélik a háborús román bankjegyeket. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala elhatározta, hogy a háború alatt nyomott bankjegyeket becseréli. A becserélést június 1-éig fogja keresztülvinni. Az erről szóló rendelkezést már a napokban közzéteszik.

¶ Emelkedik a magyar bankjegyforgalom. Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank mai kimutatása szerint a magyar bankjegyforgalom 38 millió pengővel emelkedett.

¶ A petrozsényi bányák magyar részvényeseit Weisz Fülöp képviseli Bukarestben. Bukarestből jelentik: Tegnap hírt adtunk arról, hogy a kormány tárgyalásokat kezdett a petrozsényi bányák magyar részvényeseivel. A tárgyalásokat ma is folytatták. Magyar részről Weisz Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke vesz részt a tárgyalásokon.

¶ A decemberi maximális árak Kolozsváron. Kolozsvár város tanácsa az élelmiszerek maximális árát december hóra a következőképpen állapította meg: fekete liszt különként 850 lej, kenyérliszt 1225 lej, főző liszt 1325 lej, nullás liszt 1425 lej különként. Ezekhez az árakhoz hozzá kell még adni különként 75 bani szállítási díjat. Nagykereskedőknél a fenti árak, amelyek malomban vásárolt lisztre vonatkoznak: mennyiség és minőség szerint a következőképpen alakulnak: 950, 1325, 1415, 1525. Detailkereskedőknél 1050, 1375, 1475, 1575. Egy papírzacskóért még 25 banit hozzá lehet számítani. Kenyérárak a következők: Pekekéni: fekete kenyér 9 lej, félfehér kenyér 11 lej, fehér kenyér 14 lej különként. Marha- és tulokhús-árak: 29-30 lej. Szopós borjúhús 32-35 lej különként. Disznóhús 36-44 lej. Disznózsír 62 lej, szalonna 54-60 lej. Olvasztott zsír 72 lej. A hal ára minőség szerint 28 és 60 lej között váltakozik. Tehéntej a piacon 850 lej, bivalytej 10 lej literenként. A vendéglők és étkezdék árai változatlanok maradtak.

¶ A kazánellenőrzés szabályozása. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara ma felhívást bocsátott ki, melyben közli azokat a rendelkezéseket, amelyeket a kazánok hitelesítésére és felülvizsgálására adott ki a munkaügyi minisztérium. Ezerint a gőzkazánok hitelesítése vagy felülvizsgálása érdekében a tulajdonosnak kérését kell benyújtania a következő címre: „Casa Centrală a Asigurarilor Sociale, Directie II a Accidente, Bucuresti”, mely kérebben fel kell tüntetni a hitelesítő kazánok számát, a helyiséget, ahol a kazánok találhatóak, valamint ezen helyiséghez legközelebb eső vasúti állomást. Ezenkívül csatolni kell a megfelelő illeték lefizetéséről szóló nyugtát. A kazánok hitelesítési díjai meg vannak állapítva, mégpedig tüzfűtést után a következő díj fizetendő:

25 m ² -ig	300 lei
25 m ² -től 20 "	400 "
20 " 50 "	500 "
50 " 100 "	600 "
100 " 200 "	700 "
200 m ² en felül	800 "

A kazánhitelesítéssel megbízott műszaki felügyelőnek meg van tiltva, hogy személyesen valamely összeget bárminő címen követeljen vagy felvegyen. A gőzkazánok hitelesítése alkalmával a felügyelők a vállalatot is megvizsgálják azon szempontból, hogy meggyőződjenek, vajjon az illető tulajdonosok eleget tesznek-e a balesetek elhárítására előírt intézkedéseknek és arról jegyzőkönyvet vesznek fel. A műszaki és villamosági felszerelés tekintetében, valamint a gőzkazánoknál az inspektörök által észlelt hiányokra az illető tulajdonos figyelmét felhívja azzal, hogy a zavartalan működést biztosító intézkedéseket tegye meg.

* Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál. Képviselet az ország minden helységében.

butort, zongorát
Márósvásárhelyre és tekintve SZÉKELY ÉS RÉTI
GŐZVÁZSZEKI BUTORTYÁR RÉSZV. TÁRS. butortyár, asztalosok munkaszínhelyeitől legközelebb 10 szexreható 70

Zongorák gyári lerakata, gyári ár-an részlete is. **Stornberg**, — O ad-a-Mare Bulev. Regale Ferdinand

Zsák Ponyva Mindennemű célokra legelőnyösebben beszeresethető **Albala Izse** Timisoara Piata Traian No 10

Nagy szenzáció!
A Renaissance
áruházban, Calea Regale Ferdinand 15.
Üzle felosztás miatt
nagy végeladás.
Az összes, raktáron levő áruk minden elfogadható árért lesznek **kiárúsítva.**
Nagy maradékvásár

Győződjön meg hogy ajánlunk dekorgyűjteményt a nagy, ezüst és briliáns-áruk an **legelőnyösebb** bán nálam **szerezhető be.**

F. Markovits, Cluj
Wesselényi M.-u. No 20.

Arany ezüst és briliáns tárgyakban a legkényesebb igényeket is kielégítő **nagy választék.**

A lej: Zürich pesten —, B Kolozsvár. ság mutatkozott, zépeurópai piacot piac ellanyhult. következők: Bécs 30-10-pest 322-325, 42-15, Newyork 1064, Milánó 8- Zürich. Zár 208-70, Newyork 1990 00, Milánó pest 72-70 Belg Varsó 55-00, B Bukarest. 52-30, London 8-88, Zürich 4 Budapest — Bukarest. márka 52 50, sterling 1060, 42-00, olasz 1 392, dollár 220 schilling 32 00, 6-47, belga fran

a kol Ma reggel r és piros korcs napok óta tart ben, amely vé reménység-it, lozsvár mindk megindul a fut sportélet. A k versenypogram megvalósítása e fog szolgálni a A temesvá Románia legv vári TTE, am vasárnap ünne leumát. Az eg legi elnöke P megalakításáná Géza, bár 70 gyobb odaadás érdekeiért. Az sület nem fejte Hakoah—A sárnap fordul Hakoah az ősz Amstörökkel, rül szembe. A lődés nyilván netele kétségt kimenetelére. litásban veszi ner I., Gold-Hausler, Hess,

MAR
Oluj, Pia
מארכדיק
מארכדיק
מארכדיק
מארכדיק
G
cip
de J

